

Издаје суботом.

Цијена:

За ЦРНУ ГОРУ на годину 4 ф.,
на по године 2 ф., на четврт
године 1 ф.

За АУСТРО-УГАРСКУ, БОСНУ
и ХЕРЦЕГОВИНУ на годину 6
ф., на по године 3 ф., на четврт
године 1 ф. 50 новч.

За све остале земље годишње
20 фран. у злату, на по године
10 фран., на четврт год. 5 фран.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

Л И С Т ЗА ПО Л И Т И К У И Њ Е Ж Е В Н О С Т.

Претплата шаље се поштом
упутницом непосредно админис-
трацији „Гл. Црног.“ на Петњу,
или отплатити новина на
коју драго пошту; а коме је на-
ручнице, може се претплатити
код г. Мира Рамадановића, кнеж.
прин. агента у Котору. Дописи се
шаљу уредништву. Рукописи се
не враћају.

За огласе плаћа се, по простору
који заузму из петита 7, новчића
од реда за први пут, а за сваки
даљи пут по 5 новчића. За огласе
веће и на дуже вријеме попу-
шта се.

СЛУЖБЕНИ ДНО.

ИЗВОЂЕЊЕ

правилника поштанске погодбе,
која је данас склопљена између
поштанских управа Аустрије и
Угарске с једне и Црне Горе с
друге стране.

С обзиром на члан 23 по-
годбе потписани су у име њихо-
вијех дотичних управа у зајед-
ничком договору установили сле-
деће мјере, да се осигура извођење
напоменуте погодбе.

ЧЛАН 1.

Установе међународних пра-
вилника који се односе на
уговоре и углаве о размје-
ни пошљаца листне поште,
новина, поштанских упутница
и поштанских пакета, употре-
бљаваће се, обзиром на члан I
погодбе наведене службене стру-
ке (ране) у погледу свега онога
о чем у следећим члановима
нијесу углављене друге које уста-
нове.

ЧЛАН 2.

Таксе за поштанске упут-
нице платиће предаваатељ тако,
што ће на обичне и на брзојавне
упутнице (на бланкет потврђена
о уплати (Avis d' emission) прилије-
пити онолико поштанских ма-
рака, колико износи такса.

ЧЛАН 3.

Поштанске упутнице не могу
се прилажити за ким из службенога
подручја једне од уговарајућих
управа у подручје туђе које
управе.

ЧЛАН 4.

За реализовање, т. ј. за из-
вршење исплате упутничких
сума, утврђује се рок од мјесец
дана, рачунајући од првога дана
оног мјесеца, који следује за
мјесецом, у коме је уплаћена
упутница.

По истеку овога рока, оне се
могу исплатити само на основу
једног нарочитог овлашћења и
одобрења од стране пошљауће
управе, које се има на упутници
написати и које овако гласи:
„Одобрено за рок.“

Поштанске упутнице, које се
нијесу могле исплатити у горе-
напоменутом року, враћају се
пошљаућој пошти са означењем
узрока враћања.

ЧЛАН 5.

1) Пошљацац поштанске у-
путнице има право да је узме
натраг од поште, придржавајући
се при томе дотичних одреда-
ба међународне угодбе о размје-
ни поштанских упутница све

дотле, док се упутница не испла-
ти примаоцу. —

2) Измјена адресе код по-
штанских упутница није допу-
штена.

3) Исто тако није допуште-
но ни отплативање експресних
упутница.

ЧЛАН 6.

Брзојавне упутнице сачиња-
ва пошљаућа пошта на францу-
скоме језику и у форми, која
одговара међународном правил-
нику о измјени поштанских
упутница.

ЧЛАН 7.

Псема са назначеном вријед-
ношћу, писма са доплатом сма-
траће се као пошљке возне
поште те ће се с њима и посту-
пати тако, и за то потпадају
одредбама следећих чланова.

ЧЛАН 8.

Уговарајуће управе обавје-
штаваће се наизмјенице посред-
овањем поштанске и брзојавне
управе у Задру, те у случају,
ако се међу угарском и црногор-
ском управом уведе непосредна
размјена, посредовањем поштан-
скога уреда на Ријеци, погодбе,
којима пошљке возне поште
напрама царинским и други-
јема законима и прописима у
погледу садржаја, вањскога обли-
ка, наковања и т. д. треба да одго-
варају, да се може увоз истијех
дозволити у њихову земљу.

ЧЛАН 9.

За пратњу пошљака возне
поште употребљаваће се форму-
лари спроводних листова, који
су уведени за међународну служ-
бу пошљауће земље.

Пошљацац може употребља-
вати купон за обавијести, које се
односе на пошљку. —

Ако је пошљка оптерећена
доплатом, тад јој се додаје за-
себни спроводни лист, на којем
треба забиљежити доплатни износ.
Осим тога је спроводни лист
спојен са једнијем формуларом
поштанских упутница, који је
одређен за отплативање уплаће-
нога доплатнога износа. — Тај
формулар испуниће предаваатељ
пошљке у форми од адресата
пошљке адресиране поштанске
упутнице.

Писмима од вриједности, која
нијесу оптерећена доплатом, те
која не прелазе тежину од 250
грама, не треба додавати
спроводни лист.

Назнака вриједности или изно-
са доплате биће искључиво у
вриједности, која ваља у Аустри-
ји и Угарској.

ЧЛАН 10.

Пошљке возне поште фран-
кираће се поштанским маркама,
које ће се прилијепити на спро-
водни лист, односно на куверту,
ако се ради о писму са назна-
ченом вриједношћу, којему није
придодан спроводни лист. У по-
следњем случају треба да се
поштанске марке прилијепе у
размацима и не смију се прегр-
бати преко руба куверте тако,
да не могу за то служити, а да
се куверта не озлиједи.

ЧЛАН 11.

Доплатна такса разумије се
уједино са таксом за отпре-
мање и то код предавања (на
пошту) или достављања дотичне
пошљке.

Ако се доплатом оптерећена
пошљка не би могла уручити
адресату, то се доплатна такса-
(провизија) неће натраг платити.

ЧЛАН 12.

1) Пошљке с доплатом
неће се издавати од стране
примајуће поште или, у да-
ломе случају, од стране царин-
арница, прије него што се пот-
пуно исплати доплатна сума, као
и друге поштанске таксе, којима
су оптерећене.

2) Разумије се, да примаоцима
неће бити допуштено да отворе
пошљке, прије него што плате
поменуће таксе.

3) У случају, кад би се
спроводни лист једне пошљке
са доплатом изгубио за
вријеме преноса отпремања или
код примајуће поште, пошљка
се може предати примаоцу само
под условом и његовом обавезом,
да плати доплатну суму са до-
тичних таксама, и то чим се
посредовањем размјењујуће по-
ште добави дупликат спроводног
листа, а њему дугујућа сума
саопшти.

Евентуално, пошта може тра-
жити од примаоца, да положи
довољну гаранцију. У спровод-
нијема картама код ових пош-
љака, означаће се „такса и доплат-
на сума задржавају се.“

ЧЛАН 13.

Доплатне упутнице, које се
нијесу могле издати, не ша-
љу се натраг и не исплаћу-
ју се, него остају на располо-
жењу управе пошљауће земље,
одакле је пошљка, и ту се с
њима поступа према одредба-
ма, прописанијема за застаривање
упутница.

Управа ове земље урачунава
дотичну суму у свој засебни ра-
чун, на терет кореспондујуће
управе, на основу једне изјаве,
која ће садржавати нужне податке.

(Свршиће се.)

НЕСЛУЖБЕНИ ДНО.

ПОЛИТИЧКИ ПРЕГЛЕД.

ЦЕТИЊЕ, 7 јуна.

Русија, пошто је у Азији пости-
гла сјајну дипломатску побједу посред-
овањем у јапонско-китајско питање;
пошто је у Кину пред окупљењем
ратнијем бродовљем Јевропе и Амери-
ке открила савез са Француском, у
који још многи нијесу вјеровали: сада,
у овој мртвој сезони, прима тихо у
својој престоници поклонство депута-
ције Бугарске и Абисиније.

И ово поклонство свједочи, да је
Русија данас под скиптром младог
Цара Николе на истој висини свјет-
ског арбитра, на коју ју је подигао и
оставио велики Цар мира. Однос,
према Русији у којима је Бугарска
провела ово десетак година, добро су
познати. Ти су односи такви били, да
су бугарски патриоти оданули, кад им
је било допуштено, да могу поћи у
Петроград и положити вијенац на
гроб Александра III: и најугледнији
људи из Бугарске похиташе, да се
поклоне гробу Цара словенскога. И
то је посланство од народа бугарскога,
јер у Петрограду не признају данаш-
њу владу бугарску. Али ипак и вла-
да и сам Принц Кобурушки пристали
су и на карактер таквог посланства,
очевидно падајући се, да ће оно отво-
рити пут, којим ће и званична Бугар-
ска моћи успоставити прекинуте одно-
се са својим ослободитељем. Да ли ће
се та њихова нада испунити, не може се
ништа поуздано рећи; али се поуздано
може тврдити, ако се испуни, да ће
се испунити условима, који ће моћи
надокнадити Русији све оне увреде и
пркосе бугарске, што је до сада пре-
тријела.

Абисинска депутација из далеке
Африке такођер је стигла у Петро-
град да се поклати гробу великога
Цара православног, и у исто доба
поднесе честитање и изрази оданости
младоме Цару Николи. Посланство
састављају: Принц Дамто, брат од
стрица Цара Менелика; харарски
епископ Габро Егзијавер; генерал Ге-
мење; млади Принц Белакно, такођер
робак Царев; и драгоман секретар
посланства племић Редо, официр аби-
синске војске, који говори француски.
Посланство је путем по свој Русији
до Петрограда дочекивано званично са
хлебом и соли, тако исто и у Петро-
граду, одакле се види, колико Русија
цјени свезу са овом африканском
државом, у којој православна вјера
влада. „Н. Време“ поводом доласка
овога посланства вели: „Они долазе
к нама као браћа, и чекају од нас
само братске љубави и дочека. Аби-
синија ништа нам не тражи осим он-
дег нам крета. Тијем ипак у политич-
ком погледу са својим јуначким на-
родом може играти с временом круну
улогу при предстојећем рјешењу запа-
дно-африканских питања, и нама сада-
шњи братски и срдични дочек ових
људи, братски према нама расположе-
нијех, може за будућност наше источ-
не политике имати већи значај, него
ли што ће га имати за судбу Азије
доласак у Лондон афенског Царе-
вића...“

Ова свеза, што се спуже између
Абисиније и Русије, Италији, која је
с царем Менеликом склопила уговор,

по ком Абисинија не може непосредно опћити са другим државама, и која је посјела приморје абисинско на првеном мору, нимало не годи, и „Итали“, офици- озни орган римске владе, тумачи тијем руско-абисинским односима факт, што већ од неколико мјесеца није попуњено мјесто италијанског посланика у Петро- граду. „Н. Време“ на то одговара римском листу, да Русија није никад признала уговор, по ком у Риму одричу цару Менелику право, да непосредно опћити са иностранјем државама: на паставља: „Римски лист говори о не- ком отверепом антагонизму између руских интереса, што Француска поо- штрава, и италијанско британских инте- реса у Абисинији, — али ко је крив ако тај антагонизам може бити и збиља постоји? Сва спољашња политика ита- лијанска, сво неколико година, како се одликује карактером, који не може будити саучешће Русије. Остајући чланом тројног савеза, Италија још у исто доба тежи помагати Инглеској у пезинијем напорима, да њен уплив преовлада по свој источној половини Африке. Може ли се чудити, да при таквим условима руски владајући кру- гови не сматрају корисно одбијати изјаве саучешћа христјанскога и скоро једногвјернога с нама владоца Абисиније? Италија има већ неколико година не чини ништа, да се њени односи к Русији не ограничавају чисто формал- ном коректношћу... Г. Криспи у свом запосу тројнога савеза није се старао о зближењу са Русијом, и ништа не показује, да се то његово расположење промијенило до данас. Као да у Риму не мисле, да не би требало држави, која се налази у положају италијанске краљевине, пренебрегавати пријатељ- ство државе, као што је Русија. Нама није тако нужно тијесно пријатељство с Италијом, и ако се нијесмо никад од њега удаљавали. Сам г. Криспи својом антируском политиком створио је ста- ње ствари, на које се сада „Итали“ жали.“

Ови међусобни приговори између Рима и Петрограда нијесу без поли- тичког значаја; тијем више, што у по- вом италијанском парламенту није било ријечи о тројном савезу ни у престол- ној бесједи, ни у изјавама владиним; што више ратни министар је јасно казао, да никакав уговор са странијем државама не обвезује Италију колико има ратнијех сила издржавати.

О новом Новаковићевом мини- старству у Србији петроградске „Но- вости“ пишу: „Г. Новаковић је један од најбољих преставника напредне странке, један од најпросвјетлијих срп- ских политичара, који савршено по- знаје положај у Турској. Он је био посланик у Цариграду, и како за вр- јеме те мислије, тако и послјије — без прекидања је пратио македонско пи- тање. Нови србијски министар-пресеј- ник одликује се својствима, што су неопходна сваком државнику — хлад- нокрвиношћу, мирноћом и предвидљиво- шћу. Ако му пође за руком, да се уздржи на влади, може се рачу- нати на озбиљне успјехе за Србију у области спољашње политике. Положај новог министарства, у сваком случају, неће бити лак и угодан. Радикали, који одавна нијесу задовољни током догађаја у Србији, доласком на владу напредњачког кабинета, усилиће опо- зиционоу агитацију. Они су противни пројекту финансијском, и не оћу да се мире са старијем уставом. Либерал- на странка такођер ће радити противу министарства Новаковићевог. Али из- међу министарства Новаковићевог и опог Гарашаниновог од почетка осам- десетих година велика је разлика. Данас је напредна странка, као ради- кална и либерална, дубоко убједиена, да Србија не може и не смије играти улогу аустријске провинције, него на- против да је дужна старати се о са- мосталној српској политици и о што бољим и искренијем односима са Ру- сијом. Што се тиче унутрашње по- литике, министарству Новаковићевом треба ће, разумије се да прихвати

чврсти топ, али у исто доба и да управља на основу строге праведно- вости, да не пружа опозицији повода тужбама.“

„Новости“ прате српске ствари више од једног другог руског листа.

ПРЕГЛЕД ЛИСТОВА.

Задарски „Српски Глас“ доноси уводни чланак, у ком општо осуђује неке нападе на српског Патријарха Гергија, на овако завршује:

Али има такођер добријех гласова. Добар је глас, што се либерали „Браник“ и радикали „Србобран“ слажу у одбрани патријарха Бранковића. Ова слога између двају противнијех листова лијена је. Коли- ко би још дешше и боље било, да се та слога јављала и у другом приликама.

Ми смо више пута наглашавали, како у главној нашој задањи, у одбрани наше народности не може бити различита мишље- ња. Пошто је то и главно и животно питање наше, не може бити и не смије да буде странака међу нама. Странке могу постојати у народу, коме је живот обје- збеђен. Гдје је борба за живот, ту пре- стају размирице око ентитијех ствари. Ту може бити људи на једној страни, издајница на другој. Али прије него ли се некеме удари жиг издајства на чело, треба да су издајничка дјела очита.

Слога има се простирати на сав народ, на и на његове свештенике и прво- свештенике, са горњом поједом, на добре и честите с једне стране, на зле с друге. Православни Срби имају своју народну цркву, за коју су се у тежијем часоцима заклањали. Данас, кад се на тај закон јуриша, кад се пропагатори стари и нови, под именом назаренства, подижу на њ, с народнога гледишта индиферентизам као и борба са свештенством могу бити убитач- ни. Повјерљиве народно охрабриће добре свештенике на бољи мар и рад. За слабо и немарне има много начина, за попра- вљање, прије прогонства.

Патријарх Бранковић нашао се с народом на добријем дјелима народнијем. Ради њих, и ради врете нападаја, он је заслужио одбрани. Одбрана ова лијена је појава. Нека доведе до слоге народа са свештенством, са јерархијом!

ИЗ СРБИЈЕ.

О пројекту новог зајма, што је данас на дневном реду у народној екуинитији у Београду, београдски „Трговински Гласник“ пише:

Овај аранжман има два дијела: кон- верзија старих и — прављење нових дугова. Најријетје о конверзији. Ми имамо 14 разних зајмова за које у округлом износу дугујемо 360 милијуна динара. Од ових 10 зајмова у износу око 310.292 милијуна носе 5%, један од 3.3 мил. 6 1/2%, један од 4.42 мил. 6% и један од 31 мил. 3% (поред премиија) интереса, посљедњи има само премиије које одгова- рају интересу од преко 5%.

Оних 10 разних 5% зајмова хоће да конвертирају у један новији 4% зајам. За исплату истих држава има да изда 310.292 мил. динара нових обвезница, које ће носити 4% интереса и које ће се амор- тизовати за 72 године. Ове нове обвезнице даће се за старе рачунајући 100 за 100, т. ј. за једну стару обвезницу од 100 дин. са 5% даће се једна нова од 100 дин. са 4% интереса.

Сад о новом дугу. Поред ових 310.292 мил. обвезница са 4% интер. и 72 год. рока амортизаци- јоног, издаће држава наша још 45 мил- јуна таквих истих обвезница. Ове ће се продати и добити новца има се употре- бити на исплату:

а) руског 6 1/2% зајма у остатку дин. 3.286.541 са неплаћеним анuitетима. б) сољског зајма од 1890 год. од 6% у износу динара 4.420.000 в) привремених дугова („детеких“) чију величину, међу нама речено, нико у Србији не позна.

Сем овога планира се да се интересе аустријског зајма од 1881. године скине са 3 на 2% и још се уговара, да повјер- личке групе ради исплате овогодишњег јулског купона даду држави нашој 5 1/2 милијуна дин. и то у року од 8 дана пошто изађе први мјесечни извјештај нове Управе Монопола. Ова позајмица има се вратити у ратама за 6 мјесеца са 5% ин- тереса.

На тај начин мјесто првих 10 зајмова у износу око 310 мил. са 5%, руског зајма у износу 3.286.541 са 6 1/2% и сољског зајма у 4.420.000 са 6% интер. и мјесто непознатих детеких дугова, ми би имали један познати зајам од дин. 355 милијуна са 4% интер. и 72. год. амортизацијоног рока.

За ту благодат ми дајемо у залог: чист приход жељезница, приходе од такса,

крчмарине, од монопола дувана, соли, пе- тролеума, од обртне порезе и царине. За прибирање и руковање овим приходима образоваће се нарочита Управа Монопола, у чијим ће рукама бити искључиво и нео- граничено управљање горњим приходима и која ће бити савршено самостална и не зависна од министарства финансија. Ова Управа прикупљаће све горе побројане приходе, као што ће управљати и осталим незаложеним монополима (жигице, цигар- наипр). Све заложене приходе (чисте) Управа ће употребљавати искључиво на амортизацију дуга. И ако би на крају мје- сеца било више по што износи 1/12 ануи- тета цијелога, Управа ће вишак предавати држ. каси, али по одбитку 20% за резервни фонд амортизацијони док овај не достигне суму од најмање 750.000.

Ову управу састављају 6 лица од којих су 4 српска, а 2 страна поданика. У прве долазе гувернер и вице гувернер Пар. Банке, и још двојица, које именује Српска Влада. Посљедњу двојицу бирају сами повјериоци и „поставља“ их наша влада. За прве 4 године коцком иступа по један члан од оне четворце (сем гувер- нера и вице гуверн. Пар. Банке, који не вуку коцку већ етапно по положају остају), а послјеје тога рока иступање бива по реду. Ну ако би на овај начин иступно члан Управе који је од Српске владе нап- менован, онда сама Управа кандидује два лица од којих влада мора поставити једно за члана. Ако ли је пак иступно члан по- вјерилаца, онда ови сами бирају и пред- лажу једног новог члана да га Влада „постави“. Статут свој прави сама Управа и „њога Влада има потврдити“. Предеје- дава гувернер односно вице гувернер, за рјешавање је потребно присуство четво- рице, рјешава већина, а у случају подјеле страна на којој је председавајући. Чинов- нике ове Управе поставља Влада али само по предлогу саме Управе.

Књижевност, умјетност и просвјета.

„Брвнково Коло“ (1) недељни лист за забаву, поуку и књижевност, под уредни- штвом проф. Наја Марковића, у књижевности припознатог приповиједача Адамова, почео је излазити у Карловцима почетком јула. Први број нам је стигао са овом садржином: 1. Дубровнику од Николе 1; 2. Муње и громови од Змајована; 3. На забави при- повнијетка из београдског живота од Сима Матавуља; 4. Пожар у Москви. Историјски роман Г. Даниљевског; 5. Емилија Кастелар од М. Цара; 6. Рецензија „Илиризма“ расправе Кулаковског од проф. Рад. Врховца; 7. Рецензија Српске граматике Стојана Новаковића од проф. Јов. Жива- новића; 8. Књижевни прикази; 9. Књижевне биљешке; 10. Биљешке о умјетности; 11. Биљешке из науке.

Листу су обећали сарадњу многи наши припознати књижевници како из Аустро- Угарске, тако из Србије; а како је ово једини српски књижевни лист, што излази у Аустро-Угарској, ми се надамо, да ће чврста корјена ухватити. И мјесто његова излажења, скромни Карловци, огњинте по- вијенаше просвјете, и његово име „Бранково Коло“, и име његова уредника, скромног и симпатичног српског приповиједача — мора привлачити Србе са свих страна.

Срећнијем случајем баш при покре- тању „Бранкова Колоа“ Књаз-Пјесник је дао одушке својима осјећајима према Дубров- нику у заносној пјесми, пошто му етаде на пут ружно вријеме, да не посјети Дубровник, кад се прољетом враћала из Хајделберга Ив. В. Књатица Милена, којој је намјеравао на „Јарославу“ у сусрет изаћи до Гружа; и један овдјешњи при- јатељ „Бранкова Колоа“ био је срећан, да ту лијепу пјесму Височанственог Пје- сника предобије за „Бранково Коло“, одакле је ево и ми доносимо нашим читаоцима:

ДУБРОВНИКУ

од НИКОЛЕ 1.

Читао сам с удивљењем
У прољетке мојим дана
Твоју прошлост, славни граде,
И рад твојих великана.
Прибира сам много књиге
С радознањем и љубави;
Чудно се твоме раду,
Твоме знању, твојој слави.
Видно сам у старини,
Кад си исток надмудориза,
А западу у вјештачини
И науци шакамац биш!
Замисљах те, да те следим,
Карло нећу те те моћи,
Да ми дадеш мртарицу,
Свом душману да одоли.
Назирах те, како бисер
Општински протурајеш;
Како рачко брашско пласне
Са просвјетом упознајеш.

И како се уковате
Прекко мора с Ишатијом,
А од коина грљаше се
С Балшићима и Расијом.
И књига ме научила,
Да те гледам само-гали,
Како си се опирао
Византији и Малакама.
Читао сам и вјерујем
Листовима историје,
Да смјелијес одговори
Царство царство дао није —

Но је твоја ретублика,
Кад јој султан Ђурђа нека:
„Сурваћу се врх брде ми,
„Али не ћу да су миска!“
Тако рече, тиск свјетлију
Господинства да одржи;
Тако прегну за свог гостин,
Да изгориш, да се стржиш!
Твоје гордо племство, што је
Пријед било и што траје,
Са разлогом изнад себе
Или друго не признаје.
Колико је оно дало,
Дубровнике, теби кнеза;
Колико је одишло
И пјесника и витеза!

Битицу ти је прославило
Од далеских још земаља.
А богастиво знало теби
Из свијета са свих страна.
Сам Гундулић и Руберо
Би великом царство сјали.
Нериром који славоу
Твој су обим претрпали!
О, дивни се, дивни граде!
Имаш су што, имаш киле;
Људима нећу бити образци,
Кад би згасили да што триме.

Сад у јесен мога трудног жића,
Ка поклоник мудрости ти давне,
Мислаћ саби из Шпартс к Атини,
Да јој виђу споменике славне
И двор њеног покојнога кнеза,
Од покојне неке ретублике,
Па ту да ми машта моја ствара
Из прошлости часе и облике.

Жељаш виђети храм сватога Власта,
И у ње животи свца великог,
Који тпашти град и околину
Крај престола Бога милоснога,
И државни арши, бс се рине
Дрвена писми твојега снмаша
И друијех чудо рукописа
Драгојиских, тисејис кошата,
У богастим твојим ризницама,
Пуним блага, сјаја и раскома,
Крст пољубиш, који ти подари
Рукa брашнска нашега Уроша.
Шкал бедме твоје разгледаши
И машти се нмз врзмена стара,
Па проклеси грјешног рушница
Неодвисног твојега олашра...

Твој положај изнад мора
С широбошћу вазда збори —
Самом Богу жи је било,
Једном кад те туре разори.
А луке ти и острви
Намалљују свако око.
Изнад којих пресејдаваш
Као стари с Плона соко.

Жељаш виђети твоју Омблу
И плашасе Тресеника,
У лад којих кад се сједе
Осјежује дуге тјеснице.
Шкал их тишаш, да а је Живо
Под гране нм када стави —
Оно доба, кад бесмртног
„Османа“ је сапињао.

О уљудни Дубровнике,
Пун спомени славе давне,
Људима ти и нмрстком
Покрајине нема равне!
На будућности српску твоју
Облачка ти нмше нема:
Твоја свјест и родношћ
Још ти болу судбу спрема!

Цетиње, маја 1895.

„Бранково Коло“ излази сваке недеље на читавом табак у формату већем од бившег „Стражилова;“ и цијена му је за Аустро-Угарску 5. фиор. на годишу, а за иностранство 6 фиорина. Техничка му је израда и артија изврена, а уређује се врло добро.

Ми га најтоплије препоручујемо.

(Нове књиге.) Примили смо:

Скупљени граматички и полемички списи Вука Стеф. Караџића. Књига друга. Свееска друга. (Државно издање). Биоград, штампарија Краљевине Србије, 1895. Цијена 3 динара.

Срби и Хрвати од др. Милована Ђ. Миловановића (из „Дела“). Биоград, парна радикална штампарија 1895. Цијена 50 пара дин.

Још се није чула тежа ријеч о неми- селном и општем раздору српско-хрватском, него што је у овој брошури нашег првог данашњег публицисте г. Миловановића, професора међународног права у Биоград-

ској Великој Школи. Требало би да је сваки свијесни Србин и Хрват прочита, па да је са свог стола не диже. Српске и хрватске књижиарице учиниће добро и врло корисно дијело, ако је набаве да је кроз народ растуре. Ми ћемо радити у идућем броју, да саопштити језгру ове умне радње ученога патриоте.

(Вукова дјела.) Наштампана је и може се добити у државној штампарији у Београду и у свима државним књижиарицама у Србији књига: **Скупљени ГРАМАТИЧКИ и ПОЛЕМИЧКИ списи Вука Стеф. Караџића књига Друга, свеска II.** (Уредно и штампано надгледао П. П. Ђорђевић); Београд, 1895. — 8°, стр. XI и 241—511. Цијена 3 динара.

У овој су свесци расправе и чланци о српском језику и правопису из друге половине другог периода Вукова рада: 1) Њемачки превод „Мале српске граматике“ (од г. 1824.); — 2) главне разлике између црквено-словенског и срп. језика (од год. 1826.); — 3. Одговор рускоме рецензенту (од год. 1826.); — 4) Оглед српског буквара (од г. 1827.); — 5) Главни завршници именица и придеја у срп. језику (од г. 1828.); — 6) Вуков предговор „Опиту српској сличности“ (од год. 1833.); — 7) Додатак, у ком су: у I. одјељку: а) Огледи светогатих писма на срп. језику (од г. 1824.), б) Четири луда Брамина (из г. 1827.), в) Писмо П. Б. Јосифу Миловићу и Вукове напомене (из г. 1834.); — у II. одјељку: г) Видаковићев предговор III. књизи „Љуб. у Елисијуму“ (год. 1822.), д) Примов предговор „Малој срп. граматички“ (г. 1824.), е) Луке Милованова „Опит наставл. српској сличности и слогомјерју“ (г. 1810—1833).

Још се могу добити ове књиге Одбора за издавање Вукових списа:

1. „Српске народне пјесме“ књига I. (различне женске пјесме), Београд 1891; — цијена у тврдим корицама 4, у меким 3 динара.

2. „Српске народне пјесме“, књига III. (јуначке пјесме средњих времена), Београд 1894; — цијена у тврдим корицама 3, у меким 2 динара.

3. „Скупљени граматички и полемички списи Вука Стеф. Караџића,“ књига I. (од г. 1814—1818); Београд, 1894; — цијена у меким корицама 3 динара.

4. „Скупљени граматички и полемички списи Вука Стеф. Караџића,“ књига II. свеска I. (од год. 1818—1822); Београд 1894; — цијена у меким корицама 3 дин.

5. „Српски рјечник,“ истумачен њемачки и латинскијем ријечима, свеска I. (од а до зинање); Београд, 1892; — цијена у меким корицама 4-50 динара.

Штампали су и ови списи Вука Ст. Караџића:

6. „Српске народне пјесме,“ књига II. (јуначке пјесме најстарије), друго државно издање;

7. „Српске народне пјесме,“ књига IV. (јуначке пјесме новијих времена о војевању за слободу);

8. „Скупљених граматичких и полемичких списа“ књига III. (године 1837-1861);

9. „Српски рјечник“ (у цјелини), ново, по Вукову рукопису исправљено и умножено, издање, од кога је до сада наштампано 16 табак.

(Листови.) Изашла је VI свеска „ПРО СВЈЕТЕ“ за мјесец јуни са овом садржином:

1. Указ Његовог Височанства Књаза Николе I. односно прихода цетињског манастира. — 2. Одговор Њег. Високопр. госп. Митрополита Митрофану Патријарху Антиму VII. — 3. Писма Патријарха Јерусалимског. — 4. Одговор Њег. Високопр. госп. Митрополита Митрофану Патријарху Јерусалимског. — 5. Света браћа Кирил и Методије, словенски апостоли, пише проф. Лазар Т. Перовић (наставак). — 6. Св. Василије, Митрополит Египетовачки, чудотворац Острошк, од Ф. Радичевића. — 7. Монашки живот, пише Симеон Поповић. — 8. Омилје. О души, пише Дионисије Миковић. — 9. Чин прања ногу, превео Ј. Богд. — 10. Пасетина под влашћу хришћанских императора, од А. Кјуре, превео Монах Никифор (наставак). — 11. Цвјетник духовни, (наставак). — 12. Извјештај о основним школама црногорским. — 13. Црквени гласник. — 14. Школки гласник. — 15. Књижевни гласник. — 16. Јавна благодарност.

(Два страна гласа о Српству.) Брањик пише: И опет имамо да забиљежимо два гласа са далекоса запада, који нас могу да исуне поносом, и од којих један долази са славне париске Сорбоне, а други из једнога од најугледнијих часописа слободне Америке.

Почетком овога мјесеца говорио је у Сорбони о историји и српскога народа чувени историчар и академик, писац „Историје Русије“, Алоф Рамбо. Сала, у којој је предавао славни професор, била је редовно пуна слушајалаца, који су са живим интересовањем и одобравањем слушали предавања, која се одликовала ријетким

познавањем догађаја и топлим симпатијом за Српство. Особито је омирио и толико говорно Рамбо о српском устанку, његовим узроцима и последицама. Своја предавања завршио је овим значајним ријечима: „Ето, госнодо, ви видите, како се цео свијет опирао Србима у оба устанка њихова, као што се и данас опире томе славном народу (cette glorieuse nation). Али сте у исто вријеме могли видјети и ја сам убједио, да ће велики геније Српства, који је тај народ уздигао и прославио пред цијелим свијетом, да ће тај геније томе народу, који жели слободу, једнакост и браство, створити сјајну будућност, и учинити да српски народ буде на истоку оно, што је француски на западу!“

Други глас долази из Америке. Познати пријатељ српскога народа, Алоф Смит, који је и до сада написао толико расправа и чланака о Српству, почео је, да у Филадельфискоме листу „The Philadelphia Evening Telegraph“ пише „писма из Србије“, у којима пише успомене и утиске са свог дањскога и овогодишњег путовања по Србији. Писма су написана веома интересантно и симпатично. Види се из свега, како је овога интелигентнога Енглеза занимао и одушевио овај нови свијет, који се пред његовим очима отворио у Србији. Он хвали српску побожност, српску храброст, музику, пјеније, гостољубље, вјерску толеранцију, њежност у усномјеру насипам мртвих, а особито благодарност, коју Срби ојећају и указују према свима странцима, који их својом симпатијом обеску.

Колико се морамо радовати овим писмима, којима нас уважајени енглески књижевник упознаје с просвећеним свијетом Америке, у толико се више морамо радовати дјелу, које г. Смит спрема на енглескоме језику о Србији, које ће бити круна његових симпатија и заслуга за наш народ и Србију.

НАРОДНА ПРИВРЕДА.

Држање и гојење коза.

По „Gospd. Listy.“

Међу осталим домаћим животињама заузима коза данас управо незаслужен, подређен положај. Козу држе само људи убоги и сиромашни, и то ријетко када у великим стадама — готова сирота међу осталом стоком. Многи економисти ју запуштају и тамо, гдје се њезино држање не брани, а области као да радо виђају, како козе све више нестаје. А ипак је коза вриједна веће пажње и обзира са стране економија и области, јер је она за многе крајеве најкористнија домаћа животиња, коза уз мало поминије држање и гојитбу може размјерно веома велику добит донашати.

Истом од 2—3 године почимљу у Њемачкој, а много раније у Француској и Инглеској посвећивати већу пажњу кози, пак су се год. 1893 и 1894 у Њемачкој на великим изложбама уз осталу стоку награђивале и козе. У Инглеској постоји друштво за промицање гојитбе коза, а у Француској се већ много година праве покуси са одомаћивањем иноземних пасмина козе, нарочито оне из Тибета и Ангорске козе. Наша домаћа пасмина имаде сва својства, која уз разумно држање могу осигурати изданах приход од козарства, ну слабу су кому позната начела за гојитбу и држање коза. Ако зато неспадом у збор оних, који се за козарство одушевљавају, то ипак држимо да ће мала упута гледе тога моћи добро доћи оним нашим економима који још држе коза али се не могу одлучити били козу даље гојили или не?

Понајвише да њешто речемо, о користу, што је од козе можемо добити. Појато је, да коза не рађа као остала стока по једно младо, него да баца барем по 2 козлића, а често и по 3—4. Месо младих коза тежије је од јањетине, а мале козице се лагље и јефтиније тове од јањаца, те већ из тога слиједи, да коза више прихода даје него овац. Осим тога коза даје обилније млијека, а што је веома важно код тога: то млијеко никада не садржаје у себи бактерије туберкулозе, додир све остале животиње на туберкулозу нагињу, пак је млијеком, месом и т. д. могу пренијети на човјека. За то је већ старим нашим било познато, да нема здравијег млијека од козјег, а данас препишу козино млијеко личицима особито за слабу дјецу, јер је најсигурније материному. У Паризу имаде подузетника, који држе козе за дојиље, па те козе у стално доба допремају у куће, гдје тад прилажу дјецу к вимену козе, или се коза поставља преко зибке, да је лијете сисце, што коза без икаквога одпора радо чини. Од оне козе вуне правсе се у Француској и Инглеској фини баршуни (Sammet), па се тамо плаћа за 1 кг.р. вуне 6 франка. Од крпа праве билиме и крзнарске наките, а од коже најфиније рукавице. Месо, макар и од старих коза, је извртено, само ако се приправља на начин као што се приправља месо од срне, пак ће га тако приправље-

ног најосетливији сладокусца за српстину држати. Само месо старих јараца неваља, — али и оно од старих овнова није много боље. Напокон је познато, да се коза задовољује са најлошијом нишом, коју већ ни овац не воли; сухе траве, лишће, то јој је најмилија храна. А уза све то је коза од све домаће стоке најмање извртена болести и понасти, те може уз једнаку производну снагу узтрајати до 10—11 година живота.

На пашни коза радо изабере храну; док траве и остале билине цвату, она ће обрети све вршке и цвијетове њихове; али касније се нежаца макар и сухо грање ждери, кад немашта другога. Иначе је козу лако приучити од рана на најразличнију храну; истом сласти узимље сваке врсте гомоље, лишће, дрон од вина сламу, дачаке и напоји од кухињских одидака. Росна трава кози не штети али јој штоди мраз; зато је неваља гонити на пашу, док се мраз неотопи. Ако је храна у оне више влажна тада се мора животињама у јутро и на вечер давати оброк сламе, пошто иначе могу пасти у водену болест или им се унали пријево.

Смрдљив зрак од захода, канала, и т. д. коза не поднаша. Што се чиније држи, то више млијека и вуне даје; ако се коза редовито не прочешље и неснажи, то јој млијеко заудара. Чим више хране се даје, тим више је коза пребире, а шта неће да поједе, то баца на тло у стељу. Заударајућу храну неће коза да ждере, а најмање онакову, која по кози заудара. За то неваља сијена, сламу и т. д. над шталом, гдје су козе, чувати.

Познато је, да се од козјег млијека прави веома течан сир. У Италији, и Француској и Швицарској се такав сир у велике прави и високо цијени.

Увјек је кози сир скроз и скроз мастан, ако је помно приређен, никада се не разијече. Обично се рачуна, да 100 кг.р. млијека даје 15—20 кг.р. сира.

Као код сваке гојитбе, тако је и код гојитбе козе најважнија полута за ошлемање ваљан избор животиња за разплод. Код нас се редовито држи мало јараца, тако, да на једног јарца, којему често ч.тава околица довађа козе, долази преко 200 коза. Наравски, да ради тога остаје доста јалових, а помладак је крхљав. Гдје се више коза држи, тамо би требало да ошине уз ошинекога бика држе и ваљаног ошинекога јарца. Ваљан јарац треба да имаде више округлу него дугачку главу, ватрене очи, јак врат, дугачко тијело и снажне, му не високе ноге.

Имаде и код нас крајева, гдје коза даје по 3 и 4 литре млијека на дан; то су међутим рије изимке, које би међутим ваљало свакако на оку држати и у првом реду за разплод употребавати, неби ли се догодили домаће, музичије пасмине.

Коза је са 7—8 мјесеца већ способна за разплод; добро гојен јарац може у два мјесеца (Михоља до Божића) што се коза гони, оплодити 70—100 коза. Кад се коза гони, онда се вас дан дере у јечи, маже непрестане репом, а спољно јој патече, покрије се слузи, која на тло цури. Гоњење траје 24 до 36 сати, пак је најбоље козу припуштати кад се обично 2 кадкада и 3 4 козлића.

9 недеља прије порога треба постепено престајати муњењем, тако, да се 4 недеље прије козљења сасма престаје.

Посље козљења, при којему коза обично лежи, даје јој се мало круха или посеје (мекина). Никако не ваља првих осам дана давати превисе хране, ако је коза и тражи, једино се може више напоја давати него прије порога, да се посејени дојност. Од преобилне хране веома лако козе оболе, јер добијају унаду трбушине ошме и вимена или пак пролијев. Козе, које се обично гоне на пашу, могу се одма други дан опет пасти, ако вријеме није одвише хладно или мокро. У стаји ваља пазити, да не дође проух од козе, јер јој се од тога лако запали виме. Кад виме набрекне, постане црвено, па козу боли, ако га се дотичемо, тада га ваља умивати са зобеном кашом или кашом од ланеног сјемена или мекина.

Козлиће треба да мати доји 4—6 недеља, а тада им је и месо најтежније па се најбоље могу уновити. Није тешко козлиће и без матере одгојити напашањем; при чему се много млијека штеди. Послије 10 дана се млијеку примимења 1/8 воде (прекухане) а посље даљњих 10 дана 1/4 воде, а к тому се даде још мало кукурузнога или хељдинога брашна. Од 4 недеље се могу козлићи већ уздржавати напојем од посејах и круха, или им се даје обрано слатко млијеко. Никако не ваља давати превисе или премало хране; уз пробилну храну ниме се козице не само издрже, пак онда неће да узимљу лошију храну, него им се и тијело не развија. Уз пресабу храну опет захири помладак.

Већ за 14 дана козлићи радо узимљу фини траву, лишће и сијена, пак им ваља и такову храну давати, јер ће се тада млади лагље одбити од матере. Са 2 мјесеца могу млади да се прехрањују на пашу; у Седмоградској сакупљају 6—8 недеља старе козлиће у посебна крда, гдје им се уз пашу даје помало кукуруз-

ног брашна са њешто соли, али су уза то и преко ноћи на под водрим небом, е не у стаји. Млади јарићи, који се некако остављати за разплод, шконе се у 2—4 недеље управо онако, како и овнови.

Шкопци се веома лако и јефтино даду утовити; од 1—3 године им је месо најбоље, незаудара ни најмање, а уз течно месо се добија размјерно много жоја. И козе јаловице имаду извртено месо. Споменули смо већ, да је месо козлића најбоље, када су 4—6 недеља стари и само млијеком одхрањени. И старе козе, ако нијесу преко 5 године, могу се још добро утовити старије козе такође брзо одбљају, али им сва храна иде у лој а не у месо.

Месо од козе се најчестије приправља на начин, као српстину; од које се једна разликовати може. Писац овога знаде за једну велику гостбу, гдје је жупник домаћина госте подворио највистом српстином — од 10 година старе козе! Бућине козе у диму сушене такође су веома течно, али их неваља одвише солити.

Кожа козе је много чвршћа и више пружива од овчије; најчешће дпо рукавица од „динокозје“ које потиче од прсте домаће наше козе. Од те се које праве различите врсте кордувана, сафиана, каприна и пергамента.

Гној од козе јесте један од најбелатијих; Rost-Hasdrupp вели, да је код њега 5 метарцента козјег гноја имало особито на хладнији тли исти učinak као 10 метарцента гноја од говеда. На гнојисту међутим брзо изгара, зато га ваља брзо покривати и промијешавати земљом. Спомена је вриједно и то, да се крти не држе у тлу, које је потпуно козјим гнојем, па је ради тога и ради особите дјелатности то најбољи гној за вртове и дубанске пасале.

Тиме бљу главном навели били све, што нам се чини од важности за наше гојитеље коза, а задаћа ових редака бити ће посве изнуњена, ако би ма кога могли потакнути, да козарству посвети ону бригу и мар, који заслужује.

ДОМАЋЕ ВИЈЕСТИ.

Цетиње, 7 јула.

(С Двора.) Њезино Височанство Књагинња са Својом Свијетлом дјецом ову седмицу проводи на Његушима; а Његово Височанство Књаз Насљедник на Ловћену.

(Освећење темеља никишићске цркве) извршио је свечано Високопроевентени г. Митрополит Митрофан у пронаш уторник, у присуству Његовог Височанства Господара, који је овој монументалној цркви први камен-темељац положио, и у присуству Њ. С. Књажевнића Мирка. Црква је посвећена Св. Василију Острошком, великом српском заштитнику; а градиће се по нацрту архитекте Преображенског, кој је св. руски Синод нарочито за то био послао у Црну Гору. Свети Синод разаслао је окружницу по свијем црквама у Русији, да се купе прилози за ову цркву. До сада се само приправљао материјал за грађевину.

(Из Биограда.) Г. Стојан Новаконић, министар иностранијех дјела Краљевине Србије, објавио је нарочитом нотом Књаж. Влади образовање новог кабинета под његовијем пресједиштвом.

(Каноничка посјета.) Његово Високопроевентенство госп. Митрополит Митрофан из Никишића са пратњом кренуо је преко Пиве у каноничку посјету по захумско-раниској епархији.

(Француска народна светковина.) У недељу славила је оидјешња француска легација дан установљења републике у Француској. Г. Министар Депрез примао је честитања у свом хотелу, на ком се вила застала, а пред њим свирала наша војена музика. Од стране Његовог Височанства Господара одио је на честитање г. Јанко Вукотић, командир перјанички, а од стране наше владе г. Војвода Гавро Вукотић, наш министар иностранијех дјела. Многи грађани уписивали су своја имена на нарочитом листу за то изложеном код портјера, којима је госп. Депрез за тијси послао своје посјетнице.

(Г. Евгеније Марков) са госпоњом повратио се са свога пута у Никишић, презадовољан и очаран свијем путовањем. Одоба је кренуо преко Метковића у Мостар.

(Личне вијести.) Гђица Софија Петровна Мертваго, начелница дјев-
јачког института, и Марија Алексан-
дровна, њена помоћница, отпутовале су
у Русију. — Г. Аргировић, царско-
руски министар-резидент на Цетињу,
отпутовао је у Оцињ. — Г. Дебрез,
министар-резидент француске републике
на Цетињу, отпутовао је са госпођом
у Дубровник.

(На прашку изложбу.) Чујемо да
се справљају неки цетињски грађани
у Праг на етнографску изложбу брат-
ског нам чешког народа. Та је мисао
врло либерална, и ми само желимо да се
и оствари. Има Црногораца и по уни-
тарности који би могли придружити
се овдјешњим, и за то би требало, да
се унапријед ставе између себе у спо-
разумљење. Наше уредништво стоји
им на услузи.

(На споменик Љубомиру П. Ненадо-
вићу.) Управа Подгоричке читалице посла-
ла је Одбору Цетињском следеће прилоге,
које је она до сад на ту циљ скупљала:

	фор. п.
Г. Јован Лазовић окр. капетан . . .	5 —
„ Јово Мартиновић бригадир . . .	5 —
„ Др. Митар Радуловић . . .	5 —
„ Филип Јерговић, професор . . .	5 —
„ Захарија Гвозденовић, трговац . . .	5 —
„ Богдан Ристов, трговац . . .	4 —
„ Васил Ђиповски . . .	4 —
„ Захарија Радичевић, учитељ . . .	3 —
„ Х. . .	3 —
„ кап. Крето Лајновић . . .	3 —
„ Ђоле Гвозденовић, секр. окр. суда . . .	1 —
„ Крето Радуловић, трговац . . .	1 —
„ Јако Вођевић . . .	1 —
Свега фор. . .	50 —
Прије уписатих прилога . . .	547 —
Свега до данас фор. а. в. . .	597 —

(Испити у Цет. Основ. школама) за
школску 1894-5 год. отпочети су 26 јуна.
По испитима изложени су били радови,
мушке и женске школе, те су их гледали
љачки родитељи и други грађани, а било је
и са стране доста господи, која су исте
радове посматрала. — На испитима је
присеђавао Глав. Шк. Надзорник г. Ђуро
Поповић, а присуствовали су: Мјесни школ.
Надзорник г. кап. Стево Шпадијер и Пре-
сједник Општине Цетињске г. Вуко Вулетин.
На Петровдан 29 јуна ишли су ђаци са
својим наставницима у цркву где је држао
благодарне, а из цркве вратили су се у
школу, где је у највишу салу дошао глав.
школ. надзорник, мјесни шк. надзорник,
Пресједник Општине и многе друге публике.
Тада се гл. шк. надзорник обратио учени-
цима ове школе, са дивним и поучним
говором, изјављујући да је потпуно за-
довољан са њиховим трудом, успјехом и
владањем, препоручујући им, да и у будуће
тако ваљани буду. После овога обратио
се је г. г. Наставницима ове школе и јавно,
пред свом присуством публике изјавио им
је да је са њим успјехом и трудом, кога
нијесу жалили око повјерене им младежи,
као и примјерним владанјем, потпуно за-
довољан, зашто им је и захвално. Тада се
обратио присутним и казао им у кратки
коликко је успјех учинила ова школа, од
кад у њој раде ови наставници, додајући
при том, да су заиста одговорили светом
позиву свом. За тим су као обично сваке
године, раздавани дарови оним ученицима,
који су показали одличан успјех у науци
и владанју. — Пошто су раздати дарови,
отпјевали су ученици неколике одбране
пјесме и најпосле Химну, после које су
сви у глас кликнули, као најбољем Оцу и
старатељу свом нашем Узвишеном Госпо-
дару: Живи! — Овим истим редом довр-
шена је ова школска година и у женској
школи, где је гл. шк. надзорник, ученицима
и учитељици, изјавио своје задовољство,
на труду и успјеху. На овом испиту извођила
је присуствовати Начелница Цетињског
Дјевјачког Института г-ца Софија Петровна
Мертваго, која је овом приликом похвалила
ову школу и честитала госпођи учитељици
постигнути успјех.

(Испиту у Баичкој школи) такођер је
предсједавао глав. шк. над. г. Ђуро По-
повић. При испиту како прије, тако и
послије подна присуствовали су: г. г. Војво-
да Марко, ком. Митар, кап. Ђуро Марти-
новић, мјесно свештенство, сек. Вељко
Суда г. Лука В. Мартиновић, Перо Марти-
новић упр. учитељ Цетињске осн. школе
и два официра и пресједници ове општине
и већина ђачких родитеља. Испит је био
и свршен на потпуно задовољство госп.
надзорника и свих присутних. За то је по
свршеном испиту г. надзорник у присуству
свију гореименованих изјавио захвалу и
благодарност г-цу учитељу за његов рад,
труд и успјех. — Честитамо тако сјајан
успјех као прве године овој новоотвореној
школи.

(Исправка.) У 23-ћем броју „Гласа
Црногорца“ од 3 јуна ове год. у моме
допису „сврх Румије“ изостављено је
неколико у преврнућу, да су међу по-
сјетницима били оба барска учитеља са
неким дијелом својих ученика; а где је
говорено о одличном гостопримству Милу-
лића, није поменуто кућа Вожа Илића, која
се као и поменуте тамо гостопримством
истиче.

(Гости у Вулетинској гостионици.) Ото
Либе, адвокат из Давоса. Лудвиг Рајман,
професор из Карлштадта. Алфред Шуберт,
трг. агент из Будапеште. Перикас Трујас,
трговац из Драча. Михајил Ђуранковић,
подушник из Драча. Богдан Калужеровић,
златар из Котора. Евгеније и Ана Мар-
кови, државни савјетник из Вржежа. Ми-
тан Васиљевић, пошт. чинов. из Душнице.
Лео Лазаревић, трг. агент из Беча. Симо
Драгосавац, трг. агент из Загреба. Широ
Никољевић, герзија из Котора. Илија Мат-
ковић, трговац из Босне. Карл Хаас, и
Карл Маркуе, арт. оберлт. и Франц Сахер,
арт. лјкт. из Котора. Ф. Ланге, приватје
из Лондона. Густав Крапц, фабрикант из
Дрезде. Јарослав Пернер, оберлт. из Прага.
Димитрије Вубало са госпођом из Е. Но-
вога. Ђино Никонти, господин, и Мартин
Бернарди, посједник из Фиренце. Федерико
де Филини из Рима.

РАЗЛИЧИТО.

(Добротворка Софија Дражић.) У
Старом Вечељу преминула је скоро добра
мајка старца Софија Дражићка, те је
своју доброту и племенитост на крајњем
часу у 90 години за све вијеке утврдила.
Она је напие оставила старобечејској ери
свој општини 500 фор. за цркву, 500 фор.
за одржање покојничкиг гроба, а 600 за
отелујење храмове славе ђењег св. Нико-
ле на гробљу. Онда је оставила своје
двје куће и 10 комада дионица бачкопо-
тиске банке — све у вриједност од 25000
фор. за напштање сиротих дјевојака ери-
ске народности а православне вјере, али
тако да ова заклада тек иза седам година
ступи у живот. Старо Вечеље саранили
су покојницу како је то она својим живо-
том и добрим дјелима заслужила а својим
завјештањем задужила је сво Српство да
јој рекне: племенитој добротворци, лака
земља и вјечна успомена!

(Сахара — пустава?) Опћенито се
мисли, да је Сахара пустава, у којој рад
пезине неплодности нико неможе да ста-
нује и гдје сваки час чека човјек смрт.
То је мишљење криво. Како један францу-
ски путник увијерава, Сахара је већим дје-
лом плодна, те посјеђује добру земљу, а
пужа множили људи и животињама за
зими угодности. Год. 1892 набројено је
службено у алжирској сахари 9 мил. оваца,
од којих је плаћен порез од 1,763.000 фр.
Процијенили се свака оваца на 20 фран.
указује се вриједност од 180 мил. фран.
Осим тога опорезовано је оне године 2
мил. коза и 60.000 дева. На алжирских
оаза расте разноврсно воће, лимун, напар,
лук и сваке врсте поврћа. Вјероватно је,
да ће до тог доћи, да се људи зими поћи
и Сахари.

ТЕЛЕГРАМИ „ВЕЧКОГ КОР. БИРА.“

ПЕТРОГРАД, 1 јула. — Кнез
Дабанов примио је јучер Митрополита
Климента. Аудјенца је трајала 3/4 сата.
Абисемска депутација иде данас у
Петерхоф, да преда Цару орден св.
Саломона и друге дарове. Абисемски
Цар установиће постојану мисију своју
у Петрограду, а Русија имаће свог
дипломатског агента у Абисимији.

ПЕТРОГРАД, 2 јула. — Бугар-
ска депутација присуствовала је у
сједици словен. добротв. друштва.
Пресједник је поздравео госте срдач-
ном бесјејдом. Митрополит Климент
је захвално, изразивши љубав и за-
хвалност бугарског народа према сво-
јим ослободитељима.

ПРИЗ, 3 јула. — Обична мани-
фестација патриотских удружења пред
спомеником Страсбурга била је врло
одушевљења. Пресједник Фор прису-
ствовао је прегледу војске. При повратку
био је усхићенjem акламирам од муштва.

АТИНА, 3 јула. — Више маке-
донских Грка приправљају експедицију
у Македонију.

СОФИЈА, 3 јула. — Оружана
чета из Филипопоља, предвођена Сто-
јановим, била је разбјерана, а Стоја-
нов је ухваћен.

РИМ, 4 јула. — Амандман Пап-
таов, с кој је Кренино истакао питање
повјерења, био је одбијен са 161 про-
тив 68 гласова.

БНОГРАД, 4 јула. — Финан-
сијски одбор усвојио је пројект кон-
версије са 12 против 5 гласова.

СОФИЈА, 4 јула. — Вечером
касно Стамбулов враћајући се са Пет-
ковим и својим момком из Унионклуба
био је нападнут и тешко рањен у
главу и у обадвије руке, које су биле
ампутиране. На мјесту се нашао један
пож турски и два револвера. Убици
нема трага до сада. Стамбулов је био
у котима. Кочијаш је ухањен као
саучесник.

ПРИЗ, 5 јула. — Ватер, секре-
тар француске легације у Бриселу пре-
мјештен је на Цетиње.

СОФИЈА, 5 јула. — Стање Стам-
булова мало боље. Дошао је к себи и
може говорити. Стамбулов је у дели-
ријуму споменуо Туфекџије као свог
убицу.

ПЕТРОГРАД, 5 јула. — Велика
Књагиња Ксенија родила је шћерку.

АТИНА, 5 јула. — Краљица је
кренула пут Петрограда.

СОФИЈА, 6 јула. — Госпођа
Стамбулова примила је мноштво изјава
саучесња, међу којима и од Кесара
Франца Јосифа.

БНОГРАД, 6 јула. — У расправи
о пројекту конверсије говорило је про-
тив више говорника. Министар финан-
сија бранио га је дугим говором, учи-
нивши дубоки утисак.

ПЕТРОГРАД, 6 јула. — Бугар-
ска депутација јучер је била пре-
стављена Цару у Петерхофу.

СОФИЈА, 6 јула. — Стамбулов
је умро.

ЦАРИГРАД, 7 јула. — Приспиро
је Кедиви.

ЛОНДОН, 7 јула. — Изабрано
је до сада 378 униониста, 68 либерала,
36 праца, и 2 радника.

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ.

Овијем путем, од стране цијелог
баталеона љуботинског: Љуботинца, До-
брљана и Грађана, нека је најерданија
хвала: г. Војводи Марку Миланову Попо-
вићу са позватим Кучима и Братопожњима,
г. Јову Мартиновићу бригадијеру артиле-
рије; командијерима: г. г. Нову Спасојеву,
Полу Николи, Гитоју Лукићу, Саву Врбици,
Томици Калковцу и Дервину-бегу Осман-
лићу. Такође нека је хвала г. Соколу Вацу
и г. г. Амзиг-бегу Муховићу дворском офи-
церу и Милошу Радивићу бригадном ађу-
танту; — подкомандијерима: г. г. Милошу
Николу, Тому Радичевићу, Ђоку Мар-
кушу, Селиму Кадину и барјактару бата-
леонскоме Ђуру Ускоковићу; — капета-
нима: г. г. Меду Лукићу, Крсту Пене-
лићу, Илији Поповићу, Крсту Лакићу,
Полу Мару Поповићу, Ристу Радичевићу и
Вељу Грулићу. — Хвала нека је г. доктору
Митру Радуловићу и г. доктору Стефанли.
— Професорима: г. г. Павлу Поповићу и
Ф. Јерговићу. — Хвала нека је г. Шће-
пану Томићу-Налетелићу, попу латинскоме.
— Учителима: г. г. Полу Вуку Поповићу,
Цику Иванковићу, Бају Брадиновићу, Зарији
Радичевићу, Ристу Марковићу и Крсту
Пеневићу. — Нека је хвала: г. Коту
Ивановићу, а такође и г. Васиљу Ђипов-
скоме, г. г. телеграфистима вароши Подго-
рице, г. г. Крсту Чучковићу и Јову Тома-
шевићу за уредну израду споменика, и сви-
јема оним, који су данас учествовали при
прослави довршетка споменика, којег је
пред црквом св. Ђорђеје у Подгорици
подигнуо Његово Височанство наш Узви-
шени Господар Кнез Никола I ви нашог
браћа, који посљедњу кап крви даше на
Загоричу 28 јуна 1876 године.

Особито нека је хвала г. командиру
Гитоју Лукићу и његовом баталеону Подго-
ричком, оцини вароши Подгорице, пје-
вачком подгоричком друштву „Бранко“,
командиру Саву Врбици и Ђоку Лаковићу,
који су на споменику положили вјенчеве
са златним словима посвећени Загорички-
јем јунацима. Командиру Гитоју Лукићу и
официру Велиш Лукићу са војницима, који
највишим трудом улагање, како при свечаном
прениосу кости 17 јануара 1892 — такође
и при овој светковини — довршетка спо-
меника.

Подгоричкијем свештеницима: г. г.
полу Божу Вујашевићу и полу Крсту По-
повићу, који са нашим свештеницима од
служиле упокојену литургију са парасто-

сом; пјевачком друштву „Бранко“ при
пјевању парастоса и г. Иву Бојичићу Јо-
вићевићу, који нарочито са Цетиња дође
да пјева при упокојеној литургији.

Љуботин, 28 јуна 1895.

У име цијелог баталеона
благодарни
Командир Нико Шкрњов Кусовић.

ОБЈАВА.

Потписати продајем из слободне
руке моју кућу која се налази у Мир-
ковој Вароши, у главној улици од
сјеверне стране споменика у Нош-
нику према куће барјактара Станоја
Радојева Куча.

Кућа је нова, једнокатница, у
квдрату 10 метара. Кућа је по плану
расподијељена у 3 догање (бутиге), а
тако и магазин и портик од 5 метара
ширине уз пету кућу.

Који би желио ову кућу купити
нека се потписаном пријави најдаље
до 1 августа ове године.

Подгорица, 1 јула 1895.

(1—3) Радован Зековић.

ОБЈАВА.

Министарство Финанције
даваће се на лицитацију
1-вога Септембра 1895.

Контрат ће се дати ономе
који се за најнижу цијену
обвезе набављати из иззем-
ства морске соли, добре врсте,
прегодишњене, — по мостри
која се налази у канцеларији
Министарства Финанције, —
и предавати је на децимал у
државне магацине: на Плав-
ницу, Ријеку и Вир.

Контрат ће се учинети
за осам милиона килограма,
— (да се предају у течају
времена које ће означит при-
лицитацији канцеларија Ми-
нистарства Финанције), — у
четири године од прилике.

Министарство тражиће од
подузимаца 1000 наполеона
кауције, у готовом новцу.

Они који би жељели ли-
цитират, морају се на горе-
означени дан пријавити у кан-
целарију Министарства Фи-
нанције. Ње ће се држати ли-
цитација, — од 3 до 5 сати
по подне; — донијет са собом
кауцију и положит је
Министарство најдаље 1-вога
Септембра 1895 до подна,
иначе неће имати право лици-
тират.

Цетиње, 1. Јуна 1895.

Број 421.

МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈЕ.

ОГЛАСИ.

TIMBRES—POSTE de Montenegro, Turquie
et de tous les autres pays, des l'année
1850—1894, de même que de vieilles lettres,
des monnaies, et d'autres antiquités sont
achetées, en toute quantité et aux prix les
plus hauts.

Je donne aussi en échange des bijoux,
nouveauté soies, et tous les articles désirés
de Londres.

Offertes et envois sont réglés par le
retour du courrier.

A. Weisz.

London, W. 61, Regent Street.

Filiale: Budapest, vaczi körút 4.

(7—12)